

Tehnoloogiaõpetus

5. klassi ainekava

Tehnoloogia igapäevaelus	koostöö
Tehnoloogiline kirjaoskus. Tehnoloogiaalane sõnavara. Süsteemid, protsessid ja ressursid. Lego Mindstorm, automatiseeritud tootmine.	eesti keel: suuline arvamusavaldus, õigekeelsus loodusõpetus: vesi kui aine, vee kasutamine, soo elukeskkonnana
Tehnoloogia ja teadused. Tehnika liigid ja kasutusala	ajalugu: ajaarvamine, eluolu
Tehnoloogia, individid ja keskkond. Transpordivahendid Ratas - teke ja areng, tähtsus inimkonnale, jalgratas, transpordivahendite liigitus. Energiaallikad Elektrienergia, patarei, tarbevol, päikeseenergia, tuuleenergia, soojusenergia, päikeseenergia	loodusõpetus: asula elukeskkonnana kirjandus: esitamine ajalugu: ratas
Õpitulemused: <ul style="list-style-type: none"> • mõistab tehnoloogilise kirjaoskuse vajalikkust ja tähtsust; • toob näiteid süsteemidest, protsessidest ja ressurssidest; • loob seoseid tehnoloogia arengu ja teadussaavutuste vahel; • seostab tehnoloogiaõpetust teiste õppeainetega ja eluvaldkondadega; • kirjeldab inimtegevuse ja tehnoloogia mõju keskkonnale; • valmistab praktilise tööna töötavaid mudelid; • teab erinevaid transpordivahendeid; • teab erinevaid energiaallikaid; • kirjeldab ratta ja energia kasutamist ajaloos ning nüüdisajal.	
Disain ja joonestamine	koostöö
Tehniline joonis Jooned ja nende tähendused. Tingmärgid Piltkujutus ja vaated. Lihtsate geomeetriliste vormide kujutamine kolmvaates ja aksonomeetrisel vaadel (BlockCad) Tarkvara NCCADiga joonestamine - CNC freespink Mõõtmed ja mõõtkava. Disain – sissejuhatus Disaini elemendid Eseme viimistlus – värvimise vahendid ja võimalused Insenerid ja leiutamine Lihtsa eseme kavandamine Tööjuhised Lihtsa mõõtmestatud tehnilise joonise koostamine	matemaatika: geomeetriselised kujud; mõõtühikud kunst: ruumilisuse edastamise võtted informaatika: eseme disainimine ja loomine modelleerimistarkvaraga Solid Edge kirjandus: teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine ajalugu: näiteid leiutajate joonistest (Leonardo da Vinci)
Õpitulemused: <ul style="list-style-type: none"> • mõistab disaini olemust ja olulisust tooteprotsessis; • mõistab leiutiste osatähtsust tehnoloogia arengus, teab inseneri elukutse iseärasust ja leiutajate olulisemaid saavutusi; • koostab kolmvaate lihtsast detailist; • selgitab joonte tähendust joonisel, oskab joonestada jõukohast tehnilist joonist ning seda esitleda;	

<ul style="list-style-type: none"> • teab ja kasutab õpiülesannetes disaini elemente; • disainib lihtsaid esemeid, kasutades selleks ettenähtud materjale; • märkab probleeme ja pakub neile omanäolisi lahendusi; • osaleb õpilaspäraselt uudse tehnoloogilise protsessi loomises, mis on seotud materjalide valiku ja otstarbeka töötlusviisi leidmisega. 	
Materjalid ja nende töötlemine	koostöö
<p>Looduslikud ja tehismaterjalid. Materjalide liigid (puit ja metall-traat, plastmaterjalid) ja nende omadused.</p> <p>Tarbesemete, masinate ja ehitiste juures kasutatavad materjalid. Õpetaja demonstreerib materjale ja toimub nende omaduste võrdlemine. Õpilased töötlevad materjale ja loovad tooteid.</p>	loodusõpetus: pinnavormid
<p>Materjalide töötlemisviisid. Märkimine, lõikamine, lihvimine, viimistlemine.</p> <p>Traadi töötlemine. Lõikevahendid, märkevahendid. Aasastamine, õgvendamine, rõngaste valmistamine, vedrude valmistamine.</p> <p>Töötlemise abivahendid.</p> <p>Saagimine tikksaega- ja lintsaepingiga.</p> <p>Elektritrelli ja akutrelli kasutamine.</p> <p>Liited – kruviliide, tüübelliide, pool- ja ristapliide.</p> <p>Pinna jämetöötlustöötus – hõövel, viil, õõnespeitel, vestunuga.</p> <p>Pinna viimistlus – pinna viimistlus töömasinate ja el käsitööriistadega (lihvimispink).</p> <p>Katteviimistlus (värvid).</p> <p>Lihtsad elektri ja elektroonikatööd</p> <p>Klaasi tasapinnaline kokkusulatamine.</p>	<p>eesti keel: õigekeelsus (materjalide ja tööriistade korrektset nimetused);</p> <p>tööjuhendi lugemine</p> <p>matemaatika: kümnendmurd</p> <p>inimeseõpetus: keskkond ja tervis, esmaabi</p>
CNC – freespingi kasutamine (vineerist jõuluehe, kuulimäng-labürint)	informaatika: arvuti ainetunnis
<p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunneb põhilisi materjale, nende olulisemaid omadusi ja töötlemisviise; • valib ja kasutab eesmärgipäraselt erinevaid töötlusviise, töövahendeid ja materjale; • suudab valmistada jõukohaseid liiteid; • valmistab mitmesuguseid lihtsaid tooteid ja mänguasju; • analüüsib ja annab hinnangut loodud tootele, sh esteetilisest ja rakenduslikust küljest; • annab tehtud ülesande või toote kvaliteedile omapoolse hinnangu; • mõistab ja arvestab kaaslaste erinevaid tööalaseid oskuseid; • teadvustab ja järgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid; • väärtustab ja kasutab tervisele ohutuid tööviise; • kasutab materjale säästlikult, leiab võimalusi materjalide korduvkasutamiseks. 	
Projektitööd	koostöö
<p>Projekt on lõimitud omavahel käsitöö ja tehnoloogia valdkonnaga ja/või teiste õppeainetega või ülekooliliste projektide. Projektitöö või tööd järgmiseks õppeaastaks lepatakse kokku õppeaasta lõpus õpetooli kollokviumil või ülekoolilisel koolitusel. Projektitöös valmistatav ese/asi on otseselt seotud teiste õppeainetega.</p>	<p>eesti keel: tarbe- ja õppetekstide lugemine ja loomine</p> <p>kirjandus: omalooming</p> <p>kunst: kavandamine kui protsess ideede arendamiseks</p> <p>informaatika: infootsing internetist</p>
<p>Õpitulemused:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • valib iseseisvalt või õpetaja abiga projektitöö alateema, • valib iseseisvalt või õpetaja abiga töö teostamiseks sobivaimad materjalid, • loob projektitööle kavandi, • loob kavandile vastava projektitöö, • leiab iseseisvalt lahendeid töö käigus ettetulevatele ülesannetele ning probleemidele. 	
Tehnoloogia käsitöö ja kodunduse õpilasele	
Tehnoloogia olemus	
<p>Materjalide liigid: puit - nende omadused, peamised töötlemise viisid ning vahendid - puidule märkimine, saagimine lehtsae ja jõhvsaega, jõhvsea pingiga, puurpingi ja akutrelli kasutamine, seesmiste avade töötlemine, raspel, viil.</p> <p>Liited – nael-, kruvi-, liim, tüübelliide.</p> <p>Pinnaviimistlus – lihvismaterjalid, vahendid – lihvimispink, taldlihvija, lihvimispaaber, lihvimistald.</p> <p>Puidupõleti</p> <p>Katteviimistlus – õlitamine, peitsimine, lakkimine.</p>	
CNC – pingi kasutamine	informaatika: arvuti ainetunnis
Toote disainimine ja valmistamine erinevatest materjalidest. Eskiis	kunst: valmistatava eseme kavandi loomine (tootedisain)
Tervisekaitse- ja tööohutusnõuded töötlemise ajal, ohutud töövõtted	inimeseõpetus: esmaabi
<p>Õpitulemused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab tehnoloogia olemust • tunneb põhilisi puitmaterjale materjale, nende omadusi ning töötlemise viise; • disainib ja valmistab lihtsaid tooteid, kasutades selleks sobivaid töövahendeid; • teadvustab ning järgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid; • väärtustab ja järgib töö väljakujunenud käitumishoiakuid. 	